

دانشگاه آزاد اسلامی واحد دماوند

گروه پرستاری

(داخلی _ جراحی)

Course plan: بررسی وضعیت سلامت

رشته - مقطع : کارشناسی پیوسته پرستاری ورودی مهر ۹۸

مدرس تئوری: ندا نایبی	تعداد واحد تئوری: ۰/۵	تعداد واحد عملی: ۰/۵
تاریخ شروع: ۹۸.۱۱.۱۳	تاریخ انقمام: ۹۹.۳.۱۸	
ساعت برگزاری کلاس: یکشنبه 8:15-11:30		

شرح درس:

در این درس چگونگی انجام مصاحبه با کسب تاریخچه سلامتی و روشهای مختلف معاینه فیزیکی دستگاه های مختلف بدن آموزش داده می شود تا دانشجو بتواند بین حالات سلامت و بیماری تمایز قابل شود. ضمن آنکه در انجام بررسی، توجه به تفاوت های سنی مدنظر قرار می گیرد.

هدف کلی:

آشنایی دانشجو با روشهای بررسی وضعیت سلامت دستگاه های مختلف بدن از سر تا پا و کاربرد مهارتهای لازم در ارزیابی مددجو/بیمار

اهداف

اهداف رفتاری	اهداف	جلسه
دانشجو بعد از اتمام تدریس قادر باشد:	عملی ۰/۵ واحد	تئوری ۰/۵ واحد
<ol style="list-style-type: none"> ۱. چگونگی مصاحبه و اخذ تاریخچه را شرح دهد. ۲. مراحل اخذ تاریخچه سلامتی را بیان کند. ۳. تکنیک های معاینه جسمی (مشاهده، لمس، دق، سمع، بویایی) را شرح دهد. ۴. ویژگیهای محیط معاینه را شرح دهد. ۵. وسایل معاینه را بشناسد. ۶. آمادگی جسمی مددجو را جهت معاینه شرح دهد. ۷. آمادگی روانی مددجو را جهت معاینه شرح دهد. ۸. روشهای مختلف مصاحبه در گروه های سنی مختلف را با هم مقایسه نماید. ۹. شیوه ارزیابی ظاهر عمومی و رفتار را شرح دهد. ۱۰. مقادیر نرمال در اندازه گیری علایم حیاتی را شناسایی کند. ۱۱. شاخص توده بدن در بیمار فرضی را محاسبه نماید. ۱۲. نحوه ی گزارش نویسی و ثبت اطلاعات حاصل از معاینات به روش SOAPIE را بیان نماید. ۱۳. ارزیابی روانی (درجه هوشیاری، تکلم، ادراک و...) را شرح دهد. ۱۴. ارزیابی اجتماعی (بررسی سلامت خانواده، اشتغال، تحصیلات و...) را بیان نماید. ۱۵. ارزیابی (اعتقادات و باورهای مذهبی، فرهنگ و...) را توضیح دهد. <p style="text-align: center;">در بخش عملی</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱۶. با استفاده از فرم ارزیابی از بیمار واقعی تاریخچه سلامتی اخذ نماید. ۱۷. علایم حیاتی را شیوه صحیح اندازه گیری نماید. ۱۸. شاخص توده بدنی بیمار را محاسبه نماید. 	<p style="text-align: center;">*ارزیابی سلامت و معاینه جسمی</p> <p style="text-align: center;">*مصاحبه و اخذ تاریخچه سلامتی</p> <p style="text-align: center;">*تکنیک های معاینه جسمی</p> <p style="text-align: center;">*بررسی عمومی</p>	اول
<ol style="list-style-type: none"> ۱. موارد طبیعی و غیر طبیعی در ارزیابی پوست را بیان کند. ۲. موارد طبیعی و غیر طبیعی در ارزیابی مو را بیان کند. ۳. موارد طبیعی و غیر طبیعی در ارزیابی ناخن را بیان کند. ۴. روش ارزیابی و معاینه سر را شرح می دهد. ۵. روش ارزیابی و معاینه چشم ها (حدت بینایی، حرکات خارجی چشم، میدان بینایی، ساختارهای خارجی چشم، وضعیت و امتداد، ابروها، پلک ها و... را شرح می دهد. ۶. روش ارزیابی و معاینه گوش ها را شرح می دهد. ۷. روش ارزیابی و معاینه بینی و سینوس ها را شرح می دهد. ۸. روش ارزیابی و معاینه دهان و حلق را شرح می دهد. ۹. روش ارزیابی و معاینه گردن را شرح می دهد. ۱۰. روش ارزیابی و معاینه غدد لنفاوی را شرح می دهد. ۱۱. روش ارزیابی و معاینه غده تیروئید را شرح می دهد. <p style="text-align: center;">در بخش عملی</p>	<p style="text-align: center;">*بررسی و معاینه پوست، مو و ناخن</p> <p style="text-align: center;">*بررسی و معاینه سر و گردن</p>	دوم

<ol style="list-style-type: none"> ۱. موارد طبیعی و غیر طبیعی پوست را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۲. موارد طبیعی و غیر طبیعی مو را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۳. موارد طبیعی و غیر طبیعی ناخن را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۴. موارد طبیعی و غیر طبیعی چشم را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۵. موارد طبیعی و غیر طبیعی گوش را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۶. موارد طبیعی و غیر طبیعی بینی و سینوس ها را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۷. موارد طبیعی و غیر طبیعی دهان و حلق را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۸. موارد طبیعی و غیر طبیعی گردن و غدد لنفاوی و تیروئید را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. 		
<ol style="list-style-type: none"> ۱. روش ارزیابی و معاینه قفسه سینه خلفی را شرح می دهد. ۲. روش ارزیابی و معاینه طرفین قفسه سینه را شرح می دهد. ۳. روش ارزیابی و معاینه قفسه سینه قدامی را شرح می دهد. ۴. روش ارزیابی و معاینه قلب را شرح می دهد. ۵. روش ارزیابی و معاینه عروق را شرح می دهد. ۶. روشهای ارزیابی پرفیوژن بافتی اندامهای فوقانی و تحتانی را شرح می دهد. ۷. روش ارزیابی و معاینه سیستم لنفاوی را شرح می دهد. <p style="text-align: center;">در بخش عملی</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. موارد طبیعی و غیر طبیعی قفسه سینه خلفی را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۲. موارد طبیعی و غیر طبیعی طرفین قفسه سینه را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۳. موارد طبیعی و غیر طبیعی قفسه سینه قدامی را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۴. موارد طبیعی و غیر طبیعی قلب و صداها ی قلبی را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۵. موارد طبیعی و غیر طبیعی عروق مرکزی و محیطی را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. 	<p>*بررسی و معاینه قفسه سینه و ریه ها</p> <p>*بررسی و معاینه قلب و عروق</p>	سوم
<ol style="list-style-type: none"> ۱. روش ارزیابی و معاینه پستان ها و زیر بغل را شرح می دهد. (معاینات دوره ای، خودآزمایی پستان، بیضه ها و غربالگری) ۲. روش ارزیابی و معاینه دستگاه تناسلی را شرح می دهد. (معاینات دوره ای، خودآزمایی پستان، بیضه ها و غربالگری) ۳. روش ارزیابی و معاینه شکم را شرح می دهد. <p style="text-align: center;">در بخش عملی</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. موارد طبیعی و غیر طبیعی پستان ها و زیر بغل را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۲. موارد طبیعی و غیر طبیعی دستگاه تناسلی را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. 	<p>*بررسی و معاینه پستان ها و دستگاه تناسلی</p> <p>*بررسی و معاینه شکم</p>	چهارم

<p>۳. موارد طبیعی و غیر طبیعی شکم را با معاینه مدل واقعی لیست نماید.</p>	
<p>۱. روش ارزیابی و معاینه سیستم عضلانی اسکلتی را شرح می دهد. ۲. روش ارزیابی سیستم عصبی را شرح می دهد. ۳. معیارهای بررسی وضعیت هوشیاری را شرح می دهد. ۴. شیوه ارزیابی روانی از بیمار را شرح می دهد.</p> <p>در بخش عملی</p> <p>۱. موارد طبیعی و غیر طبیعی سیستم عضلانی اسکلتی را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۲. موارد طبیعی و غیر طبیعی سیستم عصبی را با معاینه مدل واقعی لیست نماید. ۳. وضعیت هوشیاری را با معاینه مدل واقعی محاسبه نماید ۴. وضعیت روانی را با معاینه مدل واقعی ارزیابی کند.</p>	<p>پنجم</p> <p>*بررسی و معاینه سیستم عضلانی اسکلتی *بررسی و معاینه سیستم عصبی</p>

در ارتباط با بخش عملی با استفاده از شیوه شبیه سازی، فیلم های آموزشی و نمایش بر روی مدل انسانی نحوه انجام معاینات به دانشجوی آموزش داده می شود و سپس از دانشجو خواسته می شود که ابتدا با انجام معاینه بر روی هم کلاسیهای خود به تمرین آموخته هایش پرداخته و سپس در محیط کارآموزی به بررسی وضعیت سلامت بیماران بپردازد تا بتواند تفاوت بین حالت سلامت و بیماری را تشخیص دهد.

تقویم ترمیک تئوری و عملی

موضوع	جلسه
<p>*ارائه طرح درس، معرفی درس و آشنایی با دانشجویان *ارزیابی سلامت و معاینه جسمی *مصاحبه و اخذ تاریخچه سلامتی *تکنیک های معاینه جسمی *بررسی عمومی</p>	<p>اول (۹۸/۱۱/۱۳) تئوری</p>
<p>*بررسی و معاینه پوست، مو و ناخن *بررسی و معاینه سر و گردن</p>	<p>دوم (۹۸/۱۱/۲۰) تئوری</p>
<p>*بررسی و معاینه قفسه سینه و ریه ها *بررسی و معاینه قلب و عروق</p>	<p>سوم (۹۸/۱۱/۲۷) تئوری</p>

<p>چهارم (۹۸/۱۲/۰۴)</p> <p>تئوری</p> <p>*بررسی و معاینه پستان ها و دستگاه تناسلی</p> <p>*بررسی و معاینه شکم</p>	
<p>پنجم (۹۸/۱۲/۱۱)</p> <p>تئوری</p> <p>*بررسی و معاینه سیستم عضلانی اسکلتی</p> <p>*بررسی و معاینه سیستم عصبی</p>	
<p>ششم (۹۸/۱۱/۱۸)</p> <p>عملی</p> <p>* تاریخچه سلامتی</p> <p>*علایم حیاتی</p> <p>*شاخص توده بدنی</p>	
<p>هفتم (۹۹/۱/۱۷)</p> <p>عملی</p> <p>*معاینه پوست</p> <p>* معاینه مو</p> <p>*معاینه ناخن</p>	
<p>هشتم (۹۹/۱/۲۴)</p> <p>عملی</p> <p>*معاینه گوش</p> <p>*معاینه چشم</p>	
<p>نهم (۹۹/۱/۳۱)</p> <p>عملی</p> <p>*معاینه بینی و سینوس ها</p> <p>*معاینه دهان و حلق</p> <p>*معاینه گردن، لنفوای و تیروئید</p>	
<p>دهم (۹۹/۲/۷)</p> <p>عملی</p> <p>* معاینه قفسه سینه خلفی</p> <p>* معاینه طفین قفسه سینه</p> <p>* معاینه قفسه سینه قدامی</p>	
<p>یازدهم (۹۹/۲/۱۴)</p> <p>عملی</p> <p>* معاینه قلب</p> <p>* معاینه عروق</p>	
<p>دوازدهم (۹۹/۲/۲۱)</p> <p>عملی</p> <p>*معاینه پستان ها و زیر بغل</p> <p>*معاینه دستگاه تناسلی</p>	
<p>سیزدهم (۹۹/۲/۲۸)</p> <p>عملی</p> <p>*معاینه شکم</p>	
<p>چهاردهم (۹۸/۳/۱۱)</p> <p>*معاینه سیستم عضلانی اسکلتی</p> <p>*معاینه سیستم عصبی</p> <p>*بررسی وضعیت هوشیاری</p> <p>*بررسی وضعیت روانی</p>	
<p>پانزدهم (۹۸/۳/۱۸)</p> <p>رفع اشکال و پایان ترم عملی</p>	

روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، PBL، ارائه case و در روش عملی نمایش، شبیه سازی، فیلم

مواد کمک آموزشی: کتاب، پاورپوینت، وایت برد، مازیک، مانکن

فعالیتها و تکالیف دانشجو:

۱. حضور فعال در کلاس
۲. ارائه کنفرانس
۳. مشارکت فعال در پاسخ به کوییز شفاهی
۴. امتحان میان ترم
۵. امتحان پایان ترم
۶. تعداد غیبت ها از ۴/۱۷ ساعات کلاس بیشتر نباشد و چنانچه ۱/۲ آنها غیر موجه باشند ، درس حذف شده و در صورت موجه بودن غیبت نمره صفر منظور می گردد.
۷. حضور منظم در Skill lab و تمرین مهارتها

روش ارزشیابی دانشجو:

نمره	روش ارزیابی واحد نظری
۱	*حضور فعال در کلاس و پاسخ به کوییز شفاهی
۴	*امتحان میان ترم
۱۵	*امتحان پایان ترم کتبی
نمره	روش ارزیابی واحد عملی
۱	*حضور فعال در پراتیک
۱	*مشاهده نحوه ی انجام روش ها توسط دانشجو در فرصت تمرین و تکرار
۳	* ارائه گزارش بررسی و وضعیت سلامت و شرح حال از بیمار واقعی
۱۵	*امتحان پایان ترم عملی

فهرست منابع مطالعه:

منابع اصلی درس:

- ۱ - لین اس ، بیکلی (۱۳۸۵) معاینه فیزیکی و گرفتن شرح حال باربارا بیتز. ترجمه رامین رفیعی. تهران : نسل فردا.
- ۲ - بصام پور، شیوالسادات، ورعی شکوه (۱۳۸۶). بررسی و معاینات بالینی برای پرستاران. تهران: اندیشه رفیع.

۳ - نجفی قزله ط،محدث اردبیلی ف (۱۳۹۶). بررسی وضعیت سلامت برای پرستاران:تهران:جامعه نگر.

3. Bickley, Lynn S. (2007). Bates pocket Guide to physical Examination and History Taking, 5th ed.
4. Leasia, M.S. & Monahan, F.D. A Practical Guide to Health Assessment. Last ed. Philadelphia: W.B. Saunders.
5. Kozier, B, Erb, G, , Fundamentals of nursing. Concepts proCess and practice. Last ed. New York: Prentice Hall.